

Norminis vidaus teisės aktas	Grupės užtikrinimo priemonių naudojimo ir tiekėjų finansinės būklės vertinimo politika
Proceso pavadinimas	Užtikrinimo priemonių naudojimas ir tiekėjų finansinės būklės vertinimas
Tvirtinančioji įmonė	AB „Ignitis grupė“
Savininkas - padalinys	Grupės išdas
Tvirtinantis asmuo / organas	AB „Ignitis grupė“ valdyba
Patvirtinimo ir įsigaliojimo data	2021-12-14

GRUPĖS UŽTIKRINIMO PRIEMONIŲ NAUDOJIMO IR TIEKĖJŲ FINANSINĖS BŪKLĖS VERTINIMO POLITIKA

1. TIKSLAS IR TAIKYMO APIMTIS

- 1.1. Reglamentuoti užtikrinimo funkciją sandoriuose atliekančių priemonių naudojimą ir tiekėjų finansinės būklės vertinimą bei stebėseną Grupėje.
- 1.2. Ši Politika taikoma visoms Grupės įmonėms.

2. SĄVOKOS

- 2.1. **Savokų žodyne** pateikiamos bendrosios sąvokos: **Grupė, Įmonė, Bendrovė, Tiekėjas**.
- 2.2. **Akcininko garantija** – vienašalis patronuojančios bendrovės suteiktas raštiškas įsipareigojimas sumokėti garantijos gavėjui garantijoje numatytą pinigų sumą ar jos dalį pagal garantijos gavėjo pateiktą reikalavimą, jeigu dukterinė bendrovė, už kurią garantuojama, laiku ir tinkamai neįvykdo savo sutartinių įsipareigojimų garantijos gavėjui.
- 2.3. **Akreditivas** – dokumentas, kuriuo bankas įsipareigoja sumokėti už išsiųstas prekes ar suteiktas paslaugas pagal pardavėjo pateiktus dokumentus, atitinkančius apibrėžtus terminus ir sąlygas.
- 2.4. **Avansinis mokėjimas** – visos sumos ar jos dalies išmokėjimas būsimųjų mokėjimų sąskaita.
- 2.5. **Banko garantija** – vienašalis raštiškas banko įsipareigojimas sumokėti garantijos gavėjui tam tikrą nustatytą pinigų sumą ar jos dalį pagal garantijos gavėjo pateiktą reikalavimą, jeigu subjektas, už kurį bankas garantavo, laiku ir (ar) tinkamai neįvykdo savo sutartinių įsipareigojimų garantijos gavėjui.
- 2.6. **Draudimo įmonės laidavimo raštas** – laidavimo draudimo sutarties pagrindu išduodamas vienašalis raštiškas draudimo įmonės įsipareigojimas laiduoti trečiajam asmeniui (naudos gavėjui) ir atlyginti jo nuostolius iki draudimo liudijime nurodytos sumos, jeigu draudėjas tinkamai nevykdo savo sutartinių įsipareigojimų naudos gavėjui.
- 2.7. **Ekonominis naudingumas** – kainos ir kitų konkrečioje situacijoje aktualių bei objektyviai įvertintų kriterijų visuma.
- 2.8. **Hipoteka** – esamo ar būsimos skolinio įsipareigojimo įvykdymą užtikrinantis nekilnojamojo turto įkeitimas, kai įkeistas turtas nėra perduodamas kreditoriui.
- 2.9. **HLD Garantija** – AB „Ignitis grupė“ suteikta garantija Tiekėjui už patronuojamą įmonę.
- 2.10. **Įkeitimas** – esamo ar būsimos turinio įsipareigojimo įvykdymą užtikrinantis kilnojamojo daikto ar turtinių teisių įkeitimas.
- 2.11. **Laidavimas** – sandoris, kuriuo laiduotojas už atlyginimą ar neatlygintinai įsipareigoja atsakyti kito asmens kreditoriui, jeigu tas asmuo, už kurį laiduojama, neįvykdys visos ar dalies savo prievolės.
- 2.12. **Lėšų deponavimas** (*angl. Escrow account*) – finansinis susitarimas tarp dviejų sandorio šalių, kai jos pasitelkia neutralią trečiąją šalį, kuri laikinai saugo sandorio lėšas iki tol, kol jai pateikiami dokumentai, patvirtinantys sandorio sąlygų įvykdymą.
- 2.13. **Paramos laiškas** (*angl. Comfort letter*) – Paramos laiško davėjo raštiškas pranešimas, skirtas patvirtinti, kad Įmonė ar Tiekėjas bus pajėgi (-us) įvykdyti Paramos laiško gavėjo atžvilgiu prisiimtus sutartinius įsipareigojimus, tačiau nesukuriantis materialių įsipareigojimų Paramos laiško davėjo atžvilgiu.
- 2.14. **Pirkėjas** – fizinis asmuo, inicijuojantis Pirkimo procedūrą Grupės ar jos Įmonės vardu.
- 2.15. **Pirkimas** – procedūrų ir procesų, skirtų sudaryti pirkimo sutartį (įskaitant preliminarniąją sutartį) prekėms, paslaugoms ar darbams įsigyti, visuma.
- 2.16. **Politika** – ši Grupės užtikrinimo priemonių naudojimo ir Tiekėjų finansinės būklės vertinimo politika.

- 2.17. **Užtikrinimo priemonė** – prisiimtų įsipareigojimų užtikrinimo kitai sandorio šaliai funkciją atliekanti finansinė ar nefinansinė priemonė.
- 2.18. **Vekselis** – vertybinis popierius, kuris išrašomas Lietuvos Respublikos civilinio kodekso, Lietuvos Respublikos įsakomųjų ir paprastųjų vekselių įstatymo nustatyta tvarka, ir kuriuo jį išrašęs asmuo be sąlygų įsipareigoja tiesiogiai ar netiesiogiai sumokėti tam tikrą pinigų sumą vekselyje nurodytam asmeniui.

3. BENDROSIOS NUOSTATOS

- 3.1. Šios politikos (išskyrus 7 skyrių) nuostatos netaikomos:
 - 3.1.1. Kai Tiekėjas yra finansinė institucija (finansinių institucijų sandorio šalies rizika valdoma vadovaujantis GRUPĖS FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMO IR KONTROLĖS POLITIKA);
 - 3.1.2. Sandoriams tarp Įmonių;
 - 3.1.3. Sandoriams sudaromiems per biržą, ar kitą organizuotą prekybos sistemą, o taip pat sandoriams, sudaromiems su gamtinių dujų ir (ar) elektros sistemos operatoriais;
 - 3.1.4. Sandoriams, kurių sąlygas tvirtina Valstybinė energetikos reguliavimo taryba arba Lietuvos Respublikos energetikos ministerija;
 - 3.1.5. Kaip pardavėjui dalyvaujant pirkimuose ir konkursuose organizuojamuose pagal paskelbtas sąlygas, kurios negali būti keičiamos pardavėjo iniciatyva;
 - 3.1.6. Užtikrinimo priemonėms pateikiamoms Įmonei pirkimo pasiūlymo užtikrinimui.

4. UŽTIKRINIMO PRIEMONIŲ SĄRAŠAS

- 4.1. Akcininko garantija;
- 4.2. Akredityvas;
- 4.3. Avansinis mokėjimas;
- 4.4. Banko garantija;
- 4.5. Draudimo įmonės laidavimo raštas;
- 4.6. Hipoteka;
- 4.7. HLD garantija;
- 4.8. Įkeitimas;
- 4.9. Laidavimas;
- 4.10. Lėšų deponavimas (*angl. Escrow account*);
- 4.11. Paramos laiškas (*angl. Comfort letter*);
- 4.12. Vekselis;
- 4.13. Kita (užtikrinimo priemonių sąrašas nėra baigtinis).

5. GAUNAMOS UŽTIKRINIMO PRIEMONĖS

- 5.1. Užtikrinimo priemonių iš Tiekėjų turi būti prašoma, išskyrus Politikos 5.2 p. nustatytą išimtį, kai Pirkimo vertė viršija 0,1% (remiantis aktualiomis audituotomis konsoliduotomis metinėmis finansinėmis ataskaitomis) praėjusių finansinių metų Grupės viso ilgalaikio turto.
- 5.2. Užtikrinimo priemonių gali būti neprašoma, jeigu Pirkėjas prieš Pirkimą, remiantis Politikos 1 priedu, parengia ir pateikia HLD Grupės Išdo departamentui raštišką argumentaciją, kodėl Užtikrinimo priemonės konkretaus sandorio atžvilgiu nėra tikslingos, arba jei vadovaujantis teisės aktų nuostatomis yra vykdoma neskelbiamo Pirkimo procedūra iš vieno Tiekėjo.
- 5.3. Mažesnės, nei Politikos 5.1 punkte nurodytos vertės Pirkimuose Užtikrinimo priemonių rekomenduojama prašyti pagal poreikį – individualiai vertinama potenciali Tiekėjo įsipareigojimų nevykdymo rizika ir galima žala Įmonei.
- 5.4. Prašomos iš Tiekėjų užtikrinimo priemonės, jas suteikiančių subjektų mokumo lygis bei Tiekėjų užtikrinimo priemonių vertė nustatomi Pirkėjo atsižvelgiant į Tiekėjų įsipareigojimų nevykdymo ir išieškojimo riziką ir galimos žalos dydį Įmonei. Vertinant galimos žalos dydį turi būti vertinami galimi tiesioginiai ir netiesioginiai nuostoliai (pvz. kainos padidėjimas naujo pirkimo metu, negautos pajamos ir kt.).

- 5.5. Privalomas gauti Užtikrinimo priemonės rekomenduojama pasirinkti šia prioriteto eile – 1) Lėšų deponavimas; 2) Banko garantija; 3) Draudimo įmonės laidavimo raštas; 4) Akcininko garantija; 5) Laidavimas; 6) Hipoteka; 7) Vekselis; 8) Įkeitimas; 9) Paramos laiškas. Konkrečių Užtikrinimo priemonių pasirinkimas ir jų taikymo tikslumas kiekviename Pirkime turi būti vertinamas individualiai, atsižvelgiant į aktualias rinkos sąlygas. Esant poreikiui konsultuotis dėl konkrečios Užtikrinimo priemonės pasirinkimo rekomenduojama kreiptis į už Politikos įgyvendinimą Įmonėje atsakingą asmenį.
- 5.6. Rekomenduojamas gaunamų Užtikrinimo priemonių dydis (nuo sutarties vertės):
- ≥10 proc. – Vekselis, Hipoteka, Įkeitimas;
 - ≥50 proc. – Lėšų deponavimas, Banko garantija, Draudimo įmonės laidavimo raštas, Akcininko garantija, Laidavimas.
- 5.7. Rekomenduojama, kad gaunamos Užtikrinimo priemonės turėtų aiškiai apibrėžtą galiojimo terminą, maksimalią vertę, aiškiai apibrėžtas užtikrinamas prievolės bei solidarią skolininkų atsakomybę.

6. SUTEIKIAMOS UŽTIKRINIMO PRIEMONĖS

- 6.1. Įmonės suteikia Užtikrinimo priemones ir jas išduoda tik tuo atveju, jei tai ekonomiškai naudinga Įmonei.
- 6.2. Apie suteikiamas Užtikrinimo priemones, kurių vertė viršija 0,1% (remiantis aktualiomis audituotomis konsoliduotomis metinėmis finansinėmis ataskaitomis) praėjusių finansinių metų Grupės viso ilgalaikio turto, būtina iš anksto (prieš tvirtinant Įmonės valdymo organuose ar sudarant tokias Užtikrinimo priemones numatančias sutartis, priklausomai nuo to, kas įvyksta anksčiau) elektroniniu paštu informuoti HLD Grupės Iždo funkcijos vadovą ir gauti jo rašytinį sutikimą (elektroniniu paštu gautas HLD Grupės Iždo funkcijos vadovo sutikimas laikomas rašytiniu) bei jų turinį suderinti su Grupės Iždu.
- 6.3. Suteikiamas Užtikrinimo priemones (jei jos teikiamos) rekomenduojama pasirinkti šia prioriteto eile (jeigu ši eilė konkrečioje situacijoje atitinka ekonominio naudingumo kriterijų) – 1) Paramos laiškas; 2) Akcininko garantija; 3) HLD garantija; 4) Laidavimas; 5) Draudimo įmonės laidavimo raštas; 6) Banko garantija; 7) Akredityvas; 8) Lėšų deponavimas; 9) Avansinis mokėjimas; 10) Įkeitimas; 11) Hipoteka; 12) Vekselis.
- 6.4. Rekomenduojama, kad suteikiamos Užtikrinimo priemonės turėtų aiškiai apibrėžtą galiojimo terminą, maksimalią vertę, aiškiai apibrėžtas užtikrinamas prievolės bei subsidiarią Įmonės atsakomybę. Rekomenduojamų sąlygų nesilaikymas turi būti suderintas su HLD Grupės Iždo funkcijos vadovu ir Grupės teisininku.
- 6.5. Rekomenduojamas suteikiamų Užtikrinimo priemonių dydis (nuo sutarties vertės):
- ≤10 proc. – Avansinis mokėjimas, Įkeitimas, Hipoteka, Vekselis;
 - ≤50 proc. – Akcininko garantija, HLD garantija, Laidavimas, Draudimo įmonės laidavimo raštas, Banko garantija, Akredityvas, Lėšų deponavimas,

7. UŽTIKRINIMO PRIEMONIŲ ADMINISTRAVIMAS

- 7.1. Visos galiojančios, gautos ir suteiktos Užtikrinimo priemonės, kurių vertė viršija 50 tūkst. EUR (penkiasdešimt tūkstančių eurų), turi būti vedamos į registrą už kurio tvarkymą atsakingi Įmonių paskirti atsakingi asmenys. Atitinkamų priemonių registras turi būti peržiūrimas pagal poreikį, tačiau likus ne mažiau, kaip vienam kalendoriniam mėnesiui iki atitinkamų priemonių galiojimo pabaigos. Užtikrinimo priemonės turi būti peržiūrimos, vertinant, ar yra tikslinga inicijuoti jų galiojimo termino pratęsimą.
- 7.2. Aktualūs gautų ir suteiktų Užtikrinimo priemonių registrai (2 priedas) už laikotarpį iki einamųjų metų gruodžio 31 d. ir birželio 30 d. turi būti pateikti Įmonių paskirtų atsakingų asmenų HLD Grupės Iždo departamentui atitinkamai iki einamųjų metų sausio 10 d. ir liepos 10 d. Esant poreikiui (gavus prašymą iš HLD Grupės Iždo departamento), registrai turi būti pateikiami ir dėl kitų, nei aukščiau nurodytų, laikotarpių per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo.

8. TIEKĖJŲ FINANSINĖS BŪKLĖS STEBĖSENA

- 8.1. Vykdamas Pirkimą, kurio vertė viršija 0,1% (remiantis aktualiomis audituotomis konsoliduotomis metinėmis finansinėmis ataskaitomis) praėjusių finansinių metų Grupės viso ilgalaikio turto, Tiekėjų atrankai rekomenduojama įvertinti ar yra tikslinga taikyti Einamojo likvidumo koeficiento ir/arba Kritinio likvidumo koeficiento reikalavimą remiantis Tiekėjo kvalifikacijos reikalavimų nustatymo metodikos, patvirtintos Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus įsakymu, aktuاليا redakcija.
- 8.2. Įmonių paskirti atsakingi asmenys turi reguliariai, tačiau ne rečiau, nei kartą per kalendorinius metus, stebėti Tiekėjų, kurių sutarčių bendras nepanaudotas likutis viršija 0,1% (remiantis aktualiomis audituotomis konsoliduotomis metinėmis finansinėmis ataskaitomis) praėjusių metų Grupės viso ilgalaikio turto, finansinę būklę ir pastebėję finansinės būklės suprastėjimą esant poreikiui imtis veiksmų, būtinų Tiekėjų įsipareigojimų nevykdymo rizikai suvaldyti.
- 8.3. Imtis veiksmų, būtinų Tiekėjų įsipareigojimų nevykdymo rizikai suvaldyti, rekomenduojama ne vėliau nei Tiekėjo Einamojo likvidumo koeficiento ir/arba Kritinio likvidumo koeficiento reikšmės tampa nepatenkinamomis pagal Tiekėjo kvalifikacijos reikalavimų nustatymo metodikos, patvirtintos Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus įsakymu, aktuاليا redakcija.
- 8.4. Aktualūs Tiekėjų, kurių sutarčių bendras nepanaudotas likutis, viršija 0,1% (remiantis aktualiomis audituotomis konsoliduotomis metinėmis finansinėmis ataskaitomis) praėjusių finansinių metų Grupės viso ilgalaikio turto, sąrašai už laikotarpį iki einamųjų metų gruodžio 31 d. ir birželio 30 d. turi būti pateikti Įmonių paskirtų atsakingų asmenų HLD Grupės Iždo departamentui atitinkamai iki einamųjų metų sausio 10 d. ir liepos 10 d. Esant poreikiui (gavus prašymą iš HLD Grupės Iždo departamento), minėti sąrašai turi būti pateikiami ir dėl kitų, nei aukščiau nurodytų, laikotarpių per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo.
- 8.5. Gavęs pateiktą informaciją, HLD Grupės Iždo departamentas vertina bendrą riziką Grupės mastu įskaitant, bet neapsiribojant, likvidumo rodikliais nurodytais Politikos 8.1. punkte.

9. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 9.1. Už Politikos parengimą ir keitimą yra atsakingas Grupės Iždo funkcijos vadovas.
- 9.2. Per 30 dienų nuo šios Politikos patvirtinimo Įmonių finansų padalinių vadovai turi paskirti atsakingus asmenis už Politikos priemonių įgyvendinimą Įmonėse. Jei per 30 dienų nuo šios Politikos patvirtinimo nėra paskiriamas atsakingas asmuo, už Politikos įgyvendinimą tampa atsakingas Įmonės finansų padalinio vadovas, jeigu Įmonė finansų padalinio vadovo neturi – atsakingas tampa Įmonės generalinis direktorius.
- 9.3. Įmonės gali taikyti šią Politiką tiesiogiai arba esant poreikiui pasitvirtinti ją įgyvendinančius Norminius vidaus teisės aktus.
- 9.4. Šios Politikos nuostatos (išskyrus 7 skyrių) taikomos tik tiems Pirkimams, kurie bus vykdomi po Politikos įsigaliojimo datos.
- 9.5. Politika yra viešai skelbiama Bendrovės interneto svetainėje.
- 9.6. Jei Įmonių, kurios įsteigtos ne Lietuvos Respublikoje, nacionaliniai teisės aktai nustato kitokius reikalavimus dėl šioje Politikoje nurodytų Užtikrinimo priemonių taikymo ir jų turinio, vadovaujamosi tos šalies imperatyviais teisės aktais.

10. PRIEDAI

- 1 priedas. Argumentacijos, kodėl Užtikrinimo priemonės konkretaus sandorio atžvilgiu nėra tikslingos, šablonas;
- 2 priedas. Gautų ir suteiktų Užtikrinimo priemonių registru forma.

11. SUSIJĘ TEISĖS AKTAI

Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 29 d. įsakymas Nr. 1S-105 „Dėl tiekėjo kvalifikacijos reikalavimų nustatymo metodikos patvirtinimo“;
Grupės finansinės rizikos valdymo ir kontrolės politika.